

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. gegužės 29 d. Nr. 21RE-
(AG-356/07-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė)

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjos (duomenys neskelbtini) 2026-04-25 patikslintą skundą (užregistruotą Komisijoje 2026-04-27 Nr. 20R-1424) dėl atsakovės Priėmimo ir integracijos agentūros 2026-04-01 sprendimo Nr. J-530 „Dėl neįtraukimo į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybių teritorijoje“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja prašo: panaikinti Priėmimo ir integracijos agentūros (toliau – Agentūra) 2026-04-01 sprendimą Nr. J-530 „Dėl neįtraukimo į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybių teritorijoje“ (toliau – Sprendimas), įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad nesutinka su Sprendimu, kuriuo buvo atsisakyta įtraukti pareiškėją į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybės teritorijoje. Prieš pateikiant prašymą institucijos specialistė patikslino pareiškėjos leidimo gyventi pagrindą ir patvirtino, kad pareiškėja ir pareiškėjos nepilnamečiai sūnus gali dalyvauti socialinės integracijos programoje. Remdamasi šia informacija pareiškėja pateikė prašymą ir visus reikalingus dokumentus. Vėliau buvo priimtas sprendimas atsisakyti įtraukti pareiškėją į programą. Pareiškėja turėjo pagrįstą lūkestį būti įtraukta į programą. Sprendimas prieštarauja anksčiau suteiktai informacijai ir yra nepagrįstas. Priimant sprendimą nebuvo tinkamai įvertinta pareiškėjos individuali situacija, įskaitant nepilnamečio vaiko buvimą, pateikti dokumentai ir aplinkybės nebuvo išsamiai ir objektyviai išnagrinėti. Sprendime nepateikta pakankamai aiškių atsisakymo motyvų. Pareiškėja Lietuvos Respublikoje turi leidimą gyventi humanitariniais pagrindais, susijusiais su politinėmis aplinkybėmis pareiškėjos kilmės šalyje – Baltarusijos Respublikoje. Dėl šių aplinkybių neturi galimybės saugiai grįžti į savo kilmės šalį. Šiuo metu gyvena Lietuvoje kartu su savo nepilnamečiu sūnumi ir siekia socialinės adaptacijos bei integracijos. Anksčiau neturėjo informacijos apie galimybę dalyvauti šioje programoje ir nebuvo informuota apie tokią teisę. Tik pasikreipus į specialistą buvo patvirtinta, kad gali pretenduoti į dalyvavimą, todėl pateikė prašymą.

Agentūra nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad 2026-03-10 gavo pareiškėjos prašymą dėl įtraukimo į integracijos programą. Įvertinus pateiktus dokumentus nustatyta, kad pareiškėjai ir jos nepilnamečiam vaikui išduoti leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPĮ) 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą. Sprendimu pareiškėja neįtraukta į integracijos programą, kadangi jos teisinis statusas nepatenka į teisės aktuose nustatytą subjektų ratą. Valstybės parama

užsieniečių integracijai teikiama vadovaujantis Lietuvos valstybės paramos užsieniečių integracijai teikimo sąlygų ir tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016-10-05 nutarimu Nr. 998 „Dėl Lietuvos valstybės paramos užsieniečių integracijai teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“. Aprašo 1 punktas aiškiai apibrėžia asmenų kategorijas, kurioms gali būti teikiama valstybės parama integracijai. Šios kategorijos yra: prieglobsčio gavėjai (leidimas gyventi išduotas vadovaujantis UTPI 53 straipsnio 1 dalies 7 punktu); jų šeimos nariai, atvykę šeimos susijungimo pagrindu (leidimas gyventi išduotas vadovaujantis UTPI 40 straipsnio 1 dalies 3 punktu); nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai; laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje gavę užsieniečiai (leidimas gyventi išduotas vadovaujantis UTPI 40 straipsnio 1 dalies 10 punktu). Pažymėjo, kad minėtas asmenų sąrašas yra baigtinis, t. y. teisės aktų leidėjas aiškiai nustatė konkrečias subjektų grupes. Kitos asmenų kategorijos į šį sąrašą nėra įtrauktos, todėl jų įtraukimas taikant analogiją ar plečiamąjį aiškinimą nėra galimas. Toks teisinis reguliavimas laikytinas imperatyvaus pobūdžio, nes jis nepalieka viešojo administravimo subjektui diskrecijos spręsti dėl papildomų asmenų įtraukimo į programą. Atsižvelgus į tai darytina išvada, kad valstybės paramos integracijai teikimas negali būti grindžiamas individualių aplinkybių vertinimu tais atvejais, kai asmuo nepatenka į Apraše nustatytą subjektų ratą. Taigi, asmenys, kuriems leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas kitu teisiniu pagrindu (šiuo atveju pagal UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą), nepatenka į Aprašo taikymo sritį ir tokie užsieniečiai negali būti laikomi turinčiais teisę į valstybės paramą integracijai. Atsakovė neturi diskrecijos įtraukti į programą asmenis, kurie neatitinka Apraše nustatytų kriterijų. Tai reiškia, kad Sprendimas yra teisiškai determinuotas, o ne diskrecinis. Todėl individualios aplinkybės negali pakeisti teisinio statuso. Sprendime aiškiai nurodytas pareiškėjos teisinis statusas, taikytinas teisės aktas, atsisakymo pagrindas.

Dėl pareiškėjos teiginių, kad jai buvo suteikta informacija apie galimybę dalyvauti programoje ir dėl to susiformavo pagrįsti lūkesčiai, Agentūra pažymėjo, kad lūkesčiai turi būti teisėti, jie negali prieštarauti imperatyvioms teisės normoms ir negali sukurti teisės, kurios įstatymas nenumato, turi kilti iš administracinių sprendimų. Ne bet kokia konsultacija sukuria saugotinus lūkesčius. Šiuo atveju teisės aktai nenumato pareiškėjos teisės dalyvauti programoje, todėl lūkesčiai negali būti laikomi teisiškai saugotinais. Pareiškėja taip pat remiasi nepilnamečio vaiko buvimu, integracijos poreikiu, gyvenimo Lietuvoje aplinkybėmis. Tačiau šios aplinkybės yra socialinio pobūdžio, o ne teisiniai kriterijai. Teisės aktai nenumato galimybės jas vertinti sprendžiant dėl programos taikymo, todėl jų vertinimas neturi reikšmės sprendimo teisėtumui. Pareiškėja nepagrįstai teigia, kad Sprendimas nepagrįstas, nes Sprendimas priimtas kompetentingo subjekto, grindžiamas teisės norma, yra tinkamai motyvuotas, nustatytos faktinės aplinkybės atitinka teisinį reguliavimą, nėra jokių prieštaravimų tarp faktų ir teisės. Pareiškėjos skundas iš esmės grindžiamas subjektyviais lūkesčiais, socialinėmis aplinkybėmis, kurios neturi teisinės reikšmės Sprendimo teisėtumui vertinti.

Skundas atmestinas

Pareiškėja 2026-03-09 prašymu (toliau – Prašymas) kreipėsi į Agentūros direktorių. Prašė pareiškėją ir (duomenys neskelbtini) įtraukti į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybių teritorijoje. Pridėjo dokumentus: 1) Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2026-03-06 Pažymoje apie asmens deklaruotą gyvenamąją vietą Nr. (2026-2-PD)-4164 nurodyta pareiškėjos ir nepilnamečio vaiko (duomenys neskelbtini) deklaruota gyvenamoji vieta; 2) pareiškėjos leidime laikinai gyventi nurodytas UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktas, išduotas (duomenys neskelbtini), galioja iki (duomenys neskelbtini), pilietybė – Baltarusijos; 3) pareiškėjos sūnaus leidime laikinai gyventi nurodyta UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktas, išduotas (duomenys neskelbtini), galioja iki (duomenys neskelbtini), pilietybė – Baltarusijos.

Agentūra Sprendime informavo pareiškėją (į 2026-03-10 prašymą, užregistruotą Nr. SI11-16) dėl įtraukimo į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybių teritorijoje, jog įvertinus pareiškėjos pateiktus dokumentus nustatyta, kad pareiškėjai ir (duomenys neskelbtini) yra išduoti leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje vadovaujantis UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktu. Aprašo 1 punktas reglamentuoja valstybės paramos teikimo pagrindus, organizavimą, teikimą, administravimą, taip pat piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimą prieglobsčio gavėjams ir jų

šėimos nariams, atvykusiems į Lietuvos Respubliką šeimų susijungimo atveju, nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams bei laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje gavusiems užsieniečiams. Atsižvelgiant į tai, kad jums išduotų leidimų gyventi pagrindas nepatenka į Aprašo 1 punkte nurodytas kategorijas, informuojama, kad neatitinkate reikalavimų dalyvauti prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programoje savivaldybių teritorijoje.

Ginčo situacijai yra aktualus toliau nurodytas teisinis reglamentavimas, galiojės ginčui aktualiu laikotarpiu, įskaitant tą, kuriuo remiasi šalys savo dokumentuose.

UTPI (suvestinė redakcija nuo 2026-01-01 iki 2026-04-30) 2 straipsnyje apibrėžta, kad humanitarinės priežastys – liga, kitoks ūmus sveikatos sutrikimas ar organizmo būklė, asmeninė priežastis, kurios užsienietis negalėjo numatyti ir išvengti, nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos (7¹ dalis), leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką (14 dalis), prieglobstis Lietuvos Respublikoje – šiame įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka užsieniečiui suteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje (23 dalis).

UTPI 40 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu: yra šėimos susijungimo atvejis (3 punktas); nelydimas nepilnametis užsienietis negražinamas į užsienio valstybę, užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos arba negali grįžti į kilmės valstybę dėl šio įstatymo 130¹ straipsnyje nurodytų aplinkybių, arba užsieniečio negalima grąžinti į užsienio valstybę, arba išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio įstatymo 130 straipsnio 1, 2, 4 dalyse nurodytais atvejais, arba užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdytas dėl šio įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių (8 punktas); jam šio įstatymo nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje (10 punktas).

UTPI 130¹ straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad jeigu užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių, jam šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu išduodamas leidimas laikinai gyventi.

Aprašo (suvestinė redakcija nuo 2022-09-10) 1 punkte reglamentuota, kad Aprašas reglamentuoja valstybės paramos prieglobsčio gavėjų ir jų šėimos narių, atvykusių į Lietuvos Respubliką šeimų susijungimo atveju, nelydimų nepilnamečių užsieniečių ir laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje gavusių užsieniečių integracijai teikimo pagrindus, organizavimą, teikimą, administravimą, piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimą.

Aprašo 2.2 papunktyje apibrėžta, kad prieglobsčio gavėjas – užsienietis, gavęs prieglobstį UTPI nustatyta tvarka.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Agentūros Sprendimo teisėtumo.

Pareiškėja ginčija Sprendimą tuo aspektu, kad Sprendime nebuvo tinkamai įvertinta pareiškėjos ir jos sūnaus situacija, pateikti dokumentai ir aplinkybės, nepateikta pakankamai aiškių atsisakymo motyvų.

Komisija pažymi, kad Agentūra pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo kontekste laikytina viešojo administravimo subjektu, todėl Sprendimo turiniui taikytinos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatos.

VAI įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje, be kita ko, vadovaujasi: įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Įstatymo viršenybės principas numato, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (4 punktas); išsamumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (5 punktas).

VAI 10 straipsnio 5 dalyje reglamentuota, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos (4

punktas); administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Iš pareiškėjos Agentūrai pateikto prašymo matyti, kad pareiškėja Prašymu siekė, jog ji ir jos sūnus būtų įtraukti į prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programą savivaldybių teritorijoje. Iš Agentūros Sprendimo matyti, kad Agentūra Prašymą vertino pagal Aprašo nuostatas, sprendė, ar nagrinėjamu atveju pareiškėjai gali būti taikomos Aprašo nuostatos ir teikiama valstybės parama. Taigi, vertindama Prašymą Agentūra rėmėsi teisiniu pagrindu – Aprašu ir jo 1 punkto nuostatomis.

Agentūra nustatė ir Sprendime nurodė reikšmingas faktines aplinkybes – jog pareiškėjai ir jos sūnui yra išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje vadovaujantis UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 8 punktu. Įvertinus Aprašo 1 punkte nurodytą teisinį reglamentavimą matyti, kad Apraše yra išvardyti trys atvejai, kuriems esant skiriama valstybės parama: 1) prieglobsčio gavėjų ir jų šeimos narių, atvykusių į Lietuvos Respubliką šeimų susijungimo atveju, 2) nelydimų nepilnamečių užsieniečių ir 3) laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje gavusių užsieniečių integracijai.

Iš Agentūros Sprendimo matyti ir tai, kad Agentūra įvertino (palygino) Aprašo 1 punkte nurodytus atvejus ir pareiškėjai išduoto leidimo laikinai gyventi atvejį (UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 8 punktas), nustatė ir Sprendime nurodė, kad pareiškėjos atvejis nepriskirtinas jokiame Aprašo 1 punkte nurodytam atvejui. Pažymėtina, kad ši Agentūros Sprendimo išvada yra pagrįsta, padaryta remiantis nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisiniu pagrindu. Todėl Agentūra Sprendime pagrįstai nurodė, kad pareiškėja pagal Aprašo 1 punkto nuostatas neatitinka reikalavimų dalyvauti prieglobstį gavusių užsieniečių socialinės integracijos programoje savivaldybių teritorijoje.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, Komisija vertina, kad Agentūra Sprendime atsakydama į pareiškėjos Prašymą nurodė faktines aplinkybes, atsisakymo tenkinti Prašymą teisinį pagrindą bei motyvus, atsakymas aiškus bei atitinka nustatytus VAĮ reikalavimus. Taigi, pareiškėjos skundo reikalavimai yra atmestini kaip nepagrįsti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos (duomenys neskelbtini) 2026-04-25 patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas